

**DECYZJA EUROPEJSKIEGO URZĘDU NADZORU GIEŁD I PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH (UE)
2018/1636****z dnia 23 października 2018 r.****w sprawie przedłużenia okresu obowiązywania oraz zmiany tymczasowego ograniczenia określonego w decyzji (UE) 2018/796 i dotyczącego wprowadzania do obrotu, dystrybucji lub sprzedaży kontraktów na różnicę klientom detalicznym**

RADA ORGANÓW NADZORU EUROPEJSKIEGO URZĘDU NADZORU GIEŁD I PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1095/2010 z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie ustanowienia Europejskiego Urzędu Nadzoru (Europejskiego Urzędu Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych), zmiany decyzji nr 716/2009/WE i uchylenia decyzji Komisji 2009/77/WE ⁽¹⁾, w szczególności jego art. 9 ust. 5, art. 43 ust. 2 i art. 44 ust. 1,uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 600/2014 z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 ⁽²⁾, w szczególności jego art. 40,uwzględniając rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2017/567 z dnia 18 maja 2016 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 600/2014 w odniesieniu do definicji, przejrzystości, kompresji portfela i środków nadzorczych w zakresie interwencji produktowej i pozycji ⁽³⁾, w szczególności jego art. 19,

- (1) Na mocy decyzji (UE) 2018/796 ⁽⁴⁾ Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych (ESMA) ograniczył wprowadzanie do obrotu, dystrybucję lub sprzedaż kontraktów na różnicę (ang. *contract for differences* — CFD) klientom detalicznym ze skutkiem od dnia 1 sierpnia 2018 r. na okres trzech miesięcy.
- (2) Zgodnie z art. 40 ust. 6 rozporządzenia (UE) nr 600/2014 ESMA jest zobowiązany do dokonania przeglądu tymczasowego środka w zakresie interwencji produktowej w odpowiednich odstępach czasu, nie rzadziej niż co trzy miesiące.
- (3) Przegląd ograniczenia dotyczącego kontraktów CFD został dokonany przez ESMA na podstawie m.in. badania przeprowadzonego wśród właściwych organów krajowych ⁽⁵⁾ na temat praktycznego stosowania i wpływu środka w zakresie interwencji produktowej, a także na podstawie dodatkowych informacji udzielonych przez właściwe organy krajowe i zainteresowane strony.
- (4) Właściwe organy krajowe odnotowały jedynie nieliczne przykłady nieprzestrzegania warunków interwencji produktowej wprowadzonych przez ESMA i dotyczyły one głównie ostrzeżeń o ryzyku.
- (5) W porównaniu z sierpniem 2017 r. właściwe organy krajowe odnotowały ogólny spadek liczby rachunków klientów detalicznych kontraktów CFD, obrotów i sumy kapitału własnego klientów detalicznych w sierpniu 2018 r. Udział dochodowych rachunków klientów detalicznych nieco się zmniejszył, jednak prawdopodobnie jest to spowodowane przede wszystkim gwałtownym wzrostem wartości kryptowalut w sierpniu 2017 r. ⁽⁶⁾ Na

⁽¹⁾ Dz.U. L 331 z 15.12.2010, s. 84.

⁽²⁾ Dz.U. L 173 z 12.6.2014, s. 84.

⁽³⁾ Dz.U. L 87 z 31.3.2017, s. 90.

⁽⁴⁾ Decyzja Europejskiego Urzędu Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych (UE) 2018/796 z dnia 22 maja 2018 r. w sprawie tymczasowego wprowadzenia ograniczeń w zakresie kontraktów na różnicę w Unii Europejskiej zgodnie z art. 40 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 600/2014 (Dz.U. L 136 z 1.6.2018, s. 50).

⁽⁵⁾ Odpowiedzi udzieliły 23 właściwe organy krajowe: Urząd ds. Usług Finansowych i Rynków Finansowych (BE – FSMA), Narodowy Bank Czeski (CZ – CNB), Finanstilsynet (DK – Finanstilsynet), Bundesanstalt für Finanzdienstleistungsaufsicht (DE – BaFin), Centralny Bank Irlandii (IE – CBI), Ελληνική Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς (EL – HCMC), Comisión Nacional del Mercado de Valores (ES – CNMV), Autorité des Marchés Financiers (FR – AMF), Commissione Nazionale per le Società e la Borsa (IT – Consob), Cypryjska Komisja Papierów Wartościowych i Giełd (CY – CySEC), Finanšu un kapitāla tirgus komisija (LV – FKTK), Commission de Surveillance du Secteur Financier (LU – CSSF), Magyar Nemzeti Bank (HU – MNB), Maltański Urząd Regulacji Rynków Finansowych (MT – MFSA), Autoriteit Financiële Markten (NL – AFM), Austriacki Urząd Nadzoru Finansowego (AT – FMA), Komisja Nadzoru Finansowego (PL – KNF), Comissão do Mercado de Valores Mobiliários (PT – CMVM), Rumuński Urząd Nadzoru Finansowego (RO – FSA), Agencija za trg vrednostnih papirjev (SI – ATVP), Fiński Urząd Nadzoru Finansowego (FI – FSA), Brytyjski Urząd Nadzoru Finansowego (UK – FCA), Fjármálaeftirlitið (IS – FME).

⁽⁶⁾ Na przykład w przypadku Bitcoina zmiana procentowa cen w okresie od 31 lipca 2017 r. do sierpnia 31 sierpnia 2017 r. wyniosła + 65,8 %; w analogicznym okresie w 2018 r. wyniosła ona – 9,3 % (źródło: Coindesk.com – <https://www.coindesk.com/>).

porównawcze wyniki klientów w danym okresie wpływ miały nie tylko środki w zakresie interwencji produktowej, ale również np. warunki rynkowe. Warunki rynkowe w sierpniu 2017 r. wykazywały tendencję zwyżkową w porównaniu do sierpnia 2018 r. Ponadto zmieniła się liczba klientów detalicznych ⁽¹⁾. Właściwe organy krajowe odnotowały również spadek liczby automatycznych zamknięć pozycji oraz przypadków rachunków z saldem ujemnym ⁽²⁾.

- (6) Właściwe organy krajowe poinformowały również, że w sierpniu 2018 r. odnotowano wzrost liczby klientów traktowanych jak klientów profesjonalnych na ich wniosek w porównaniu z sierpniem 2017 r. ESMA jest świadomy fakt, że niektórzy dostawcy kontraktów CFD reklamują możliwość uznania klientów detalicznych za klientów profesjonalnych na ich wniosek. Klient detaliczny może jednak złożyć wniosek o uznanie go za klienta profesjonalnego, w szczególności gdy złoży wniosek na piśmie zgodnie z wszystkimi wymogami określonymi we właściwych przepisach prawa. Dostawcy powinni przez cały czas zapewniać przestrzeganie powyższych wymogów ⁽³⁾. ESMA jest świadomy fakt, iż niektóre przedsiębiorstwa z państw trzecich nawiązują kontakty z klientami unijnymi, a niektórzy dostawcy kontraktów CFD z Unii zachęcają klientów detalicznych do przeniesienia rachunków do podmiotu wchodzącego w skład grupy i znajdującego się w państwie trzecim. Jednakże bez pozwolenia lub rejestracji w Unii przedsiębiorstwa z państw trzecich mogą świadczyć usługi na rzecz klientów mających siedzibę lub zlokalizowanych w Unii wyłącznie z własnej inicjatywy klienta. ESMA zdaje sobie sprawę, że przedsiębiorstwa zaczynają oferować inne spekulacyjne produkty inwestycyjne. ESMA będzie nadal monitorować ofertę tych innych produktów, aby stwierdzić, czy stosowne jest wprowadzenie innych środków unijnych.
- (7) W okresie przeglądu ESMA nie uzyskał dowodów zaprzeczających istnieniu istotnych obaw związanych z ochroną inwestorów, które to obawy wskazano w decyzji (UE) 2018/796. W związku z tym ESMA stwierdził, że istotne obawy związane z ochroną inwestorów wskazane w decyzji (UE) 2018/796 będą istniały nadal, jeżeli decyzja o ograniczeniu wprowadzania do obrotu, dystrybucji lub sprzedaży kontraktów CFD klientom detalicznym nie zostanie przedłużona.
- (8) Od chwili przyjęcia wspomnianej decyzji dotychczasowe wymogi regulacyjne obowiązujące na mocy prawa unijnego nie uległy zmianie i nadal nie chronią przed zagrożeniem stwierdzonym przez ESMA. Ponadto właściwe organy krajowe nie podjęły działań, aby zaradzić temu zagrożeniu, a działania, które podjęto, nie rozwiązują tej kwestii w wystarczający sposób. W szczególności od chwili przyjęcia decyzji żaden właściwy organ krajowy nie przyjął własnego krajowego środka w zakresie interwencji produktowej na mocy art. 42 rozporządzenia (UE) nr 600/2014 ⁽⁴⁾.
- (9) Przedłużenie okresu obowiązywania ograniczenia, o którym mowa w decyzji (UE) 2018/796, nie ma szkodliwego wpływu na efektywność rynków finansowych ani na inwestorów, który byłby niewspółmierny do korzyści płynących z tego działania ani nie stwarza ryzyka arbitrażu regulacyjnego z tych samych powodów, które są wymienione w wyżej wskazanej decyzji.
- (10) ESMA jest zdania, że jeżeli tymczasowe ograniczenie nie zostanie przedłużone, istnieje prawdopodobieństwo, że kontrakty CFD będą ponownie oferowane bez stosownych działań, które w wystarczający sposób chroniłyby klientów detalicznych przed ryzykiem związanym z tymi produktami, powodującymi poważne szkody dla konsumentów wskazane w decyzji (UE) 2018/796.
- (11) Z powyższych względów, jak również z powodów wymienionych w decyzji (UE) 2018/796, ESMA podjął decyzję o przedłużeniu okresu obowiązywania ograniczenia na kolejne trzy miesiące w celu rozwiązania istotnych kwestii związanych z ochroną inwestorów.
- (12) Dokonując przeglądu obowiązującego ograniczenia, ESMA wziął pod uwagę wszelkie nowe informacje, które pojawiły się w okresie przeglądu. W tym względzie ESMA uzyskał informacje o tym, że w niektórych przypadkach dostawcy kontraktów CFD napotykają na trudności techniczne związane z wykorzystywaniem skróconego ostrzeżenia o ryzyku, co spowodowane jest ograniczeniem liczby znaków, wprowadzonym przez zewnętrznych dostawców usług marketingowych w przypadku komunikacji za pośrednictwem nośnika innego niż nośnik trwały lub strona internetowa. W związku z tym w decyzji o przedłużeniu należy zamieścić ostrzeżenie o ryzyku z ograniczoną liczbą znaków.

⁽¹⁾ Zjawisko to wynikało również z uznania klientów detalicznych za klientów profesjonalnych na ich żądanie lub za aktywnych klientów detalicznych, którzy mogli przenieść swoje rachunki do dostawców z państw trzecich.

⁽²⁾ W sierpniu 2018 r. obowiązywała ochrona przed ujemnym saldem na rachunku. Luki cenowe na rynku mogą początkowo prowadzić do zamknięcia pozycji klienta po cenie, która przyczynia się do powstania ujemnego salda, a rachunek zostanie przeksięgowany z saldem zerowym przez dostawcę, aby ten rachunek mógł spełnić nowe wymagania ochrony przed ujemnym saldem. Sytuacja ta dotyczyła również tych dostawców, którzy oferowali ochronę przed ujemnym saldem w sierpniu 2017 r.

⁽³⁾ Załącznik II sekcja II dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniająca dyrektywę 2002/92/WE i dyrektywę 2011/61/UE (Dz.U. L 173 z 12.6.2014, s. 349). Zob. również pkt 11 Pytań i odpowiedzi ESMA dotyczących dyrektywy MiFID II oraz rozporządzenia MiFIR w kontekście ochrony inwestorów oraz tematów związanych z pośrednikami (ESMA 35-43-349), w których ESMA wskazała formy praktyk, jakich firmy inwestycyjne powinny unikać przy stosowaniu wymogów prawnych dotyczących kategoryzacji klientów jako profesjonalistów na żądanie. Ostatnia aktualizacja punktu 11 nastąpiła 25 maja 2018 r.

⁽⁴⁾ W dniu 4 czerwca 2018 r. właściwy organ państwa należącego do EOG EFTA, NO-Finanstilsynet, przyjął krajowe środki w zakresie interwencji produktowej, które mają takie same warunki i terminy obowiązywania jak środki ESMA.

- (13) Ostrzeżenie o ryzyku z ograniczoną liczbą znaków nie ma na celu zastąpienia skróconego ostrzeżenia o ryzyku. Nowe ostrzeżenie ma być stosowane jedynie w przypadkach, gdy strona trzecia, która powierzyła dostawcy kontraktu CFD wprowadzenie produktu na rynek, wprowadziła ograniczenie liczby znaków, które nie jest spójne z liczbą znaków stanowiących ostrzeżenia o ryzyku.
- (14) W ostrzeżeniu o ryzyku z ograniczoną liczbą znaków podaje się klientom informacje o odsetku detalicznych rachunków kontraktów CFD, które przynoszą straty. Jednak w celu skutecznego zwrócenia uwagi klientów na wysokie ryzyko utraty pieniędzy podczas inwestowania w kontrakty CFD, decyzja o przedłużeniu wymaga, aby każdy komunikat zawierający ostrzeżenie o ryzyku o ograniczonej liczbie znaków zawierał również bezpośrednie łącze do strony internetowej dostawcy kontraktów CFD, na której widnieje ostrzeżenie wymagane w przypadku nośników trwałych lub stron internetowych.
- (15) Jako że proponowane środki mogą w ograniczonym zakresie odnosić się do instrumentów pochodnych opartych na towarach rolnych, ESMA skonsultował się z organami publicznymi właściwymi dla nadzoru, administracji i regulacji rynków fizycznych produktów rolnych na mocy rozporządzenia (WE) nr 1234/2007⁽¹⁾. Żaden z tych organów nie zgłosił zastrzeżeń wobec proponowanego przedłużenia okresu obowiązywania środków.
- (16) ESMA powiadomił właściwe organy krajowe o przedłużeniu okresu obowiązywania decyzji.

PODJĄŁ NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Definicje

Do celów niniejszej decyzji:

- a) „kontrakt na różnicę” lub „CFD” oznacza instrument pochodny inny niż opcja, kontrakt terminowy futures, swap lub kontrakt terminowy forward na stopę procentową, którego celem jest zapewnienie posiadaczowi długiej lub krótkiej ekspozycji na wahania ceny, poziomu lub wartości instrumentu bazowego, niezależnie od tego, czy jest przedmiotem obrotu w systemie obrotu, i który musi być rozliczany w środkach pieniężnych lub który można rozliczać w środkach pieniężnych na żądanie jednej ze stron w przypadku innym niż niedotrzymanie warunków lub innego rodzaju zdarzenia skutkującego rozwiązaniem kontraktu;
- b) „wykluczona korzyść niepieniężna” oznacza każdą korzyść niepieniężną poza narzędziami informacyjno-badawczymi w zakresie, w jakim dotyczy kontraktów CFD;
- c) „początkowy depozyt zabezpieczający” oznacza każdą wpłatę w celu zawarcia kontraktu CFD, z wyłączeniem prowizji, opłat transakcyjnych i wszelkich innych powiązanych kosztów;
- d) „ochrona początkowego depozytu zabezpieczającego” oznacza początkowy depozyt zabezpieczający określony w załączniku I;
- e) „ochrona przez zamknięcie pozycji” oznacza zamknięcie jednej lub większej liczby otwartych pozycji CFD klienta detalicznego na warunkach najkorzystniejszych dla klienta zgodnie z art. 24 i 27 dyrektywy 2014/65/UE, gdy suma środków na rachunku transakcyjnym CFD i niezrealizowanych zysków netto z tytułu wszystkich otwartych pozycji CFD związanych z tym rachunkiem spadła poniżej połowy łącznej wartości ochrony początkowego depozytu zabezpieczającego dla tych wszystkich otwartych pozycji CFD;
- f) „ochrona przed ujemnym saldem” oznacza ograniczenie łącznych zobowiązań klienta detalicznego w odniesieniu do wszystkich pozycji CFD związanych z rachunkiem transakcyjnym CFD u dostawcy kontraktu CFD do wysokości środków na tym rachunku.

Artykuł 2

Tymczasowe ograniczenie dotyczące kontraktów CFD w odniesieniu do klientów detalicznych

Wprowadzanie do obrotu, dystrybucja lub sprzedaż kontraktów CFD klientom detalicznym są możliwe jedynie w przypadku, gdy łącznie spełnione są poniższe warunki:

- a) dostawca kontraktu CFD wymaga, aby klient detaliczny wniósł ochronę początkowego depozytu zabezpieczającego;
- b) dostawca kontraktu CFD zapewnia klientowi detalicznemu ochronę przez zamknięcie pozycji;
- c) dostawca kontraktu CFD zapewnia klientowi detalicznemu ochronę przed ujemnym saldem;

⁽¹⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 1234/2007 z dnia 22 października 2007 r. ustanawiające wspólną organizację rynków rolnych oraz przepisy szczegółowe dotyczące niektórych produktów rolnych („rozporządzenie o jednolitej wspólnej organizacji rynku”) (Dz.U. L 299 z 16.11.2007, s. 1).

- d) dostawca kontraktu CFD nie przekazuje bezpośrednio lub pośrednio klientowi detalicznemu żadnej płatności, korzyści pieniężnej lub wykluczonej korzyści niepieniężnej w odniesieniu do wprowadzania do obrotu, dystrybucji lub sprzedaży kontraktów CFD poza zrealizowanymi zyskami z dostarczonych kontraktów CFD; oraz
- e) dostawca kontraktu CFD nie przesyła bezpośrednio lub pośrednio korespondencji ani nie publikuje informacji dostępnych dla klienta detalicznego w związku z wprowadzaniem do obrotu, dystrybucją lub sprzedażą kontraktów CFD, chyba że taka korespondencja lub informacje zawierają odpowiednie ostrzeżenie o ryzyku wskazane w załączniku II, zgodnie z określonymi w nim warunkami.

Artykuł 3

Zakaz uczestnictwa w działaniach służących obchodzeniu przepisów

Zabrania się świadomego i celowego udziału w działaniach, których celem lub skutkiem jest obejście wymagań określonych w art. 2, w tym poprzez działanie w charakterze substytutu wobec dostawcy kontraktu CFD.

Artykuł 4

Wejście w życie i stosowanie

Niniejsza decyzja wchodzi w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejszą decyzję stosuje się od dnia 1 listopada 2018 r. przez okres 3 miesięcy.

Sporządzono w Paryżu dnia 23 października 2018 r.

W imieniu Rady Organów Nadzoru

Steven MAIJOOR

Przewodniczący

_____

ZAŁĄCZNIK I

PROCENTOWE WARTOŚCI POCZĄTKOWEGO DEPOZYTU ZABEZPIECZAJĄCEGO WEDŁUG RODZAJU INSTRUMENTU BAZOWEGO

- a) 3,33 % wartości nominalnej kontraktu CFD, gdy bazowa para walutowa składa się z dowolnych dwóch z następujących walut: dolar amerykański, euro, jen japoński, funt szterling, dolar kanadyjski lub frank szwajcarski;
- b) 5 % wartości nominalnej kontraktu CFD, gdy bazowym indeksem, parą walutową lub towarem jest:
- (i) jeden z następujących indeksów akcyjnych: Financial Times Stock Exchange 100 (FTSE 100); Cotation Assistée en Continu 40 (CAC 40); Deutsche Bourse AG German Stock Index 30 (DAX30); Dow Jones Industrial Average (DJIA); Standard & Poors 500 (S&P 500); NASDAQ Composite Index (NASDAQ), NASDAQ 100 Index (NASDAQ 100); Nikkei Index (Nikkei 225); Standard & Poors/Australian Securities Exchange 200 (ASX 200); EURO STOXX 50 Index (EURO STOXX 50);
  - (ii) para walutowa, w której co najmniej jedna waluta, jest inna niż wymienione w lit. a) powyżej; lub
  - (iii) złoto;
- c) 10 % wartości nominalnej kontraktu CFD, jeżeli bazowym towarem lub indeksem akcyjnym jest towar lub indeks akcyjny inny niż wymienione w lit. b) powyżej;
- d) 50 % wartości nominalnej kontraktu CFD, gdy instrumentem bazowym jest kryptowaluta; lub
- e) 20 % wartości nominalnej kontraktu CFD, gdy instrumentem bazowym jest:
- (i) akcja; lub
  - (ii) instrument bazowy niewymieniony w niniejszym załączniku.
-

ZAŁĄCZNIK II

OSTRZEŻENIA O RYZYKU

CZĘŚĆ A

Warunki ostrzeżenia o ryzyku

1. Ostrzeżenie o ryzyku musi mieć formę zapewniającą jego widoczność; rozmiar czcionki takiego ostrzeżenia musi być co najmniej równy dominującemu w komunikacie lub opublikowanych informacjach rozmiarowi czcionki i być w tym samym języku co komunikat lub opublikowane informacje.
2. Jeżeli komunikat lub opublikowane informacje znajdują się na trwałym nośniku lub na stronie internetowej, ostrzeżenie o ryzyku musi mieć format określony w części B.
3. Jeżeli komunikat lub opublikowane informacje znajdują się na nośniku innym niż trwały nośnik lub strona internetowa, ostrzeżenie o ryzyku musi mieć format określony w części C.
4. W drodze odstępstwa od ustępów 2 i 3, jeżeli liczba znaków zawarta w ostrzeżeniu o ryzyku w formacie określonym w części B lub C przekracza limit znaków dopuszczony w standardowych warunkach zewnętrznego dostawcy usług marketingowych, ostrzeżenie o ryzyku może mieć format określony w części D.
5. Jeżeli zastosowane zostanie ostrzeżenie o ryzyku w formacie określonym w części D, komunikat lub opublikowane informacje muszą zawierać również bezpośrednie łącze do strony internetowej dostawcy kontraktów CFD zawierającej ostrzeżenie o ryzyku w formacie określonym w części B.
6. Ostrzeżenie o ryzyku musi zawierać informację o aktualnym procencie stratnych rachunków CFD należących do klientów detalicznych, który jest specyficzny dla danego dostawcy. Wyczenie jest przeprowadzane co trzy miesiące i obejmuje 12-miesięczny okres poprzedzający dzień, w którym jest przeprowadzane („dwunastomiesięczny okres obliczeniowy”). Do celów wyczenia:
  - a) uznaje się, że rachunek transakcyjny CFD klienta detalicznego przyniósł stratę, jeżeli suma wszystkich zrealizowanych i niezrealizowanych zysków netto z kontraktów CFD związanych z rachunkiem CFD jest ujemna w dwunastomiesięcznym okresie obliczeniowym;
  - b) wszelkie koszty dotyczące kontraktów CFD związanych z rachunkiem transakcyjnym CFD, w tym wszystkie opłaty i prowizje, są uwzględniane w wyczeniach;
  - c) z wyczeń wylacza się następujące elementy:
    - (i) każdy rachunek transakcyjny CFD, na którym nie było otwartej pozycji CFD w okresie obliczeniowym;
    - (ii) wszelkie zyski lub straty z produktów innych niż kontrakty CFD, związanych z rachunkiem transakcyjnym CFD;
    - (iii) wszelkie wpłaty lub wypłaty środków z rachunku transakcyjnego CFD.
7. W drodze odstępstwa od ustępów 2–6, jeżeli w ciągu ostatniego 12-miesięcznego okresu obliczeniowego dostawca kontraktu CFD nie obsługiwał żadnej otwartej pozycji CFD związanej z rachunkiem transakcyjnym CFD klienta detalicznego, taki dostawca kontraktu CFD zobowiązany jest stosować standardowe ostrzeżenie o ryzyku w formacie wskazanym odpowiednio w częściach E-G.

CZĘŚĆ B

Zindywidualizowane ostrzeżenie o ryzyku na trwałym nośniku i stronie internetowej

---

Kontrakty CFD są złożonymi instrumentami i wiążą się z dużym ryzykiem szybkiej utraty środków pieniężnych z powodu dźwigni finansowej.

[wpisać procent odpowiedni dla danego dostawcy] % rachunków inwestorów detalicznych odnotowuje straty w wyniku handlu kontraktami CFD u niniejszego dostawcy.

Zastanów się, czy rozumiesz, jak działają kontrakty CFD, i czy możesz pozwolić sobie na wysokie ryzyko utraty pieniędzy.

CZĘŚĆ C

Skrócone zindywidualizowane ostrzeżenie o ryzyku

[wpisać procent odpowiedni dla danego dostawcy] % rachunków inwestorów detalicznych odnotowuje straty pieniężne w wyniku handlu kontraktami CFD u niniejszego dostawcy.

Zastanów się, czy możesz pozwolić sobie na wysokie ryzyko utraty twoich pieniędzy.

CZĘŚĆ D

Ostrzeżenie o ryzyku z ograniczoną liczbą znaków właściwe dla danego dostawcy

---

[proszę wpisać odpowiedni odsetek przypadający na danego dostawcę] % rachunków detalicznych CFD odnotowuje straty.

CZĘŚĆ E

Standardowe ostrzeżenie o ryzyku na trwałym nośniku i stronie internetowej

---

Kontrakty CFD są złożonymi instrumentami i wiążą się z dużym ryzykiem szybkiej utraty środków pieniężnych z powodu dźwigni finansowej.

74–89 % rachunków inwestorów detalicznych odnotowuje straty pieniężne w wyniku handlu kontraktami CFD.

Zastanów się, czy rozumiesz, jak działają kontrakty CFD, i czy możesz pozwolić sobie na wysokie ryzyko utraty twoich pieniędzy.

CZĘŚĆ F

Skrócone standardowe ostrzeżenie o ryzyku

74–89 % rachunków inwestorów detalicznych odnotowuje straty pieniężne w wyniku handlu kontraktami CFD.

Zastanów się, czy możesz pozwolić sobie na wysokie ryzyko utraty twoich pieniędzy.

CZĘŚĆ G

Standardowe ostrzeżenie o ryzyku z ograniczoną liczbą znaków

74–89 % rachunków detalicznych CFD odnotowuje straty.
